

ŽELEZNIČAR

GLASILO SLOVENSkih ŽELEZNIČARJEV.

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo

in

Upravništvo

se nahaja v Ljubljani,
Cesarja Jožefa trg št. 10.

Naročnina:

za celo leto . . . K 7-20

za pol leta . . . 3-60

za četrt leta . . . 1-80

Posamezna številka 30 v.

Štev. 9.

V Ljubljani, 1. maja 1919.

Leto XII.

SLAVA PRVEMU MAJU!

Pozdravljen simbolični dan socialistične pomlad!

Pozdravljen v imenu zatirane, izkoriščane, od vseh hlapcev kapitalizma preganjane slovenske železničarske družine...

Ob zori prvega dneva večne pomladi odrešenega človeštva dvigamo tudi mi, ki nismo bili nikoli zadnji v kolu boriteljev bodočnosti, ponosno v solnčni, prosti zrak škariatno zastavo solidarnosti in upora...

Slava cilju Prvega Maja, slava poslanstvu združenih armad zavednega proletariata, slava mučenikom in junakom socializma in internacionalne, človeške svobode in sreče!

Za nami viharna preteklost hudih bojev, moidočih porazov, trajnih zmag; pred nami velike naloge osvobojenja, mavrični sijaj novega dneva, nove dobe proletariata.

Kv!šku srca!

Rušijo se tisočletni prestoli, stoletni stebri kapitalistične infamije. Iz krvi in sramote je nastala zločinska in tatinska družabna organizacija privilegiranih razbojnikov, v krvi in sramoti propada. Naše prokletstvo, prokletstvo vseh tistih, ki so se veke vekom rodili za nasilno smrt, za svoje trpljenje in tujo srečo, spremlja poslednji, onemogli upor tiranov.

Ob grobu imperalizma in kapitalizma pojemo novemu življenju naš mogočni aleluja, proslavljamo človeško vstajenje, kličemo vkleknemu Prometeju osvobojajočo zapoved. Polni pričakovanja in vere, polni nezlomljive uporne volje gledamo na veličastni prizor.

Na gori kameniti uklenjeni Prometej lomj težke verige, žuga usodi, vstaja mogočen in svoboden — orjak dela in moči.

Silen je njegov korak in stari svet trepetal.

Njegova bo sedaj z nedolžno človeško krvjo prepojena zemljal

Človeška misel je zmagala!

Sedaj vemo, kakšno je naše poslanstvo.

Slovenski železničarji nismo bili nikoli tuji klicu novega časa, nove ideje. Na borni slovenski zemlji, ki jo ljubimo, dasi nam je bila čisto neprijazna, smo bili vedno vneti nositelji, zavedni glasniki njenega osvobojenja. Zavedali smo se, da bo de od lastnih in tujih sovražnikov preganjanemu slovenskemu narodu le tedaj mogoč svoboden obstoj in zapisana velika bodočnost, ako bo ta narod proletarcev in kajzarjev sledil duhu časa, otrese se srednjeveštva in se povzpeli do modernega pojmovanja življenja in njegovih ciljev. Zato smo bili predvsem nositelji izobrazbe med ljudstvom, nositelji luči in znanja. Kultura je bila naše bojno sredstvo. Privilegiranim »priateljem« naroda pa je bilo naše poslanstvo nevšeč. Bili so se duševnega preporeda našega nesrečnega, nesvobodnega naroda. In proglasili so nas za brezdomovince in izdajalce.

Delavcem in tovarišem smo govorili o potrebi solidarnosti, o potrebi zavednega razrednega boja. Nismo govorili zastoj. Priporili smo sebi in drugim potrebne življenske pravice. In bili smo zopet od epigonov kapitalističnega sistema proglašeni kot izdajalci ljudstva, prodani tujim sovražnikom. Poznamo to staro pesem, poznamo njene peve.

Nad narodom se ni tekom stoletij razpasla le divja sila tujih sovražnikov in izkoriščevalcev, razpasla se je nad njim tudi vsa narodna pasja zalega hlapcev domačega in tujega kapitalizma, ki

bi prodala mirnega srca za borne groše ves slovenski narod pešic navidezni mogočnjakov...

Kdo je sovražnik ljudstva, gospodje, tisti, ki mu hoče dobro, ali tisti, ki ga tišči k tlom, v nevednosti in izkoriščanju?

Poberite se, plačani hlapci kapitalizma, demagogi, sovražniki slovenskega ljudstva, njegove kulture, njegovih pravic!

Vaši očitki, vaša sumničenja, vsa vaša podla podtikanja so trpeči masi komaj dokaz, da vas je strah resnice, da vas je strah moči in napredovanja socialistične razredne organizacije, da vas je strah neupogljive volje in trdne zavesti probujenega slovenskega delavstva.

Zastoj se trudite, zastoj so vsi vaši napor, zastoj vsa natančevanja in zavijanja. Masá vás pozna, prevneti in pogumni Jugoslovani od... meseca novembra 1918 naprej. Ko ste se vi ponležovali pred avstrijskim cesarjem in avstrijskimi generali ter zatajevali lastno ljudstvo, njegov srd in njegove težnje, so naši voditelji in naše organizacije pripravljale ljudstvo na upor, proklinjali vojno, zahtevali naše osvobojenje. Izdajali ste narod prej, izdajali ga boste poslej.

Vemo, kje nam je iskati izdajalce slovenskega naroda...

Nismo ničesar pozabili.

Kaj hočemo?

Delo in blagostanje, svobodo in izobrazbo za vse.

Hočemo, da se odpravijo predprave posameznikov, da se uredi človeško družbo na temelju skupnih dolžnosti in skupnih pravic.

Naš zakon je človeška svoboda, naš bog ljubezen med narodi.

Nočemo biti več predmet izkoriščanja, nočemo živeti več za tujo srečo in blagostanje.

Svoje pravice tirjamo.

Doslej smo bili brezpravna raja, zaničevana masa. Zločinci in lenuhi so nam diktirali zakone, vsiljevali svoje privilegije, razpolagali z našim življenjem in imetjem. Morali smo v rudniške rove, temne delavnice, v ogromne tovarne; morali smo s parniki preko oceanov, z železnicami preko kontinentov; ustvarjali smo ogromna bogastva, vezali med seboj svetove, bili smo edina stvarljajoča in produktivna sila človeške družbe.

Ustvarjali in producirali pa nismo zase, marveč za peščico blagoslovljenih izvoljencev. Za nje bogastvo in življenje, vse težke sadove našega dela, za nas trajno pomanjkanje, neprestano ponižanje, večna smrt.

Dajali smo svoje življenje v rovi, v tovarnah, na delu, na bojiščih... Živeli smo za nasilno smrt, rodili smo se zato, da padamo pod težkim križem naše usode.

Vstati hočemo, živeti hočemo, maščevati se hočemo!

Hočemo biti v svobodni državi svobodni, enakopravni državljani; demokracija ni za nas le prazna fraza. Hočemo pravilno razdelitev dela, pravilno razdelitev zaslužka; vsem zagotovljeno pravico do življenja in blagostanja. Socializacijo obratov zahtevamo, socializacijo države, njenih uprav in naprav.

Zahtevamo razorožitev držav ter vpostavitve mednarodne zveze narodov.

Naš program in cilj je socialistično urejena človeška družba solidarnih in svobodnih bratov in sester.

To je naše maščevanje!

Nešteto sovražnikov imamo delavci, železničarji še posebej. Kapitalistična družba nam je napovedala boj, ker se ne pustimo streti, ker globoko zaupamo v pravično stvar proletarijata. In ker ne more ugonobiti nasilno naših organizacij, skuša sejati razdor v naših vrstah potom korupcije in obrekovanja. Potom žutih organizacij, zakotnih lističev in podkupljenih agitatorjev, naj bi se razdružilo zavedno maso, zastrupilo zaupanje železničarjev do svojih voditeljev.

Bestialno, brezplodno delo.

Preklesno, gospodje, prihajate med ljudstvom! Vaše laži ne zaležejo več med izobraženimi železničarji. Oni poznajo dovolj vas in poznajo dovolj svoje voditelje.

Mi pojdemo po začrtani poti naprej. Vaši napadi so nam vspodbuda.

Bodočnost je naša.

Bili smo neznatna jata borcev, pa smo postali armada.

V temni dobi zaostalosti in zanikrnosti ljudske mase, smo bili nositelji nove vere med slovenskim ljudstvom. Sedaj vidimo, da ni bilo naše težko delo zastoj.

V novi svet korakamo; za nami vsi pionirji bodočnosti; in teh je milijonov in milijonov.

Solnce nove ideje je obžarilo narod. Luč socializma odseva v tisočih žarkih po vsej zemlji. Prvi Maj je tu...

Pomlad in življenje stojita v zenitu.

Kdo naj ustavi solncu svoj zmagoslavni pohod po nebeškem svodu, kdo naj ustavi pot večnemu zakonu narave, razvoju življenja, zmagi ideje?

Zaman je vsak trud; Kar je v naravi razvoja, mora zmagati.

In socializem je naravni produkt človeškega napredka.

Ali se ne zavedate niti tega, nesrečni in nespretni zagovorniki sistema, ki mora propasti?

Po tolikih letih najhujšega mednarodnega klanja in uničevanja razbesnelega militarizma, ki je izpremenil cele dele Evrope v ogromne pušave in strašna pokopališča, po tolikih letih brezpravnosti in strahote, je morala pač priti ura obračuna in odrešenja.

Obračun se je pričel v ogromni Rusiji, nadaljeval se bo po celem svetu.

Na ruševinah stare zločinske družbe organiziranega izkoriščanja in ubojstva, bo nastala ponosna stavba bodočnosti.

Temelj nove družbe so združene delavske organizacije.

Slovenski železničarji smo ponosni, da smo bili vedno vneti pionirji organizacije...

Vztrajali bomo.

Dosti je našega trpljenja. Silna, nezlomljiva volja proletarijata mora končno obveljati. Že pokajo okovi kapitalističnega družabnega reda.

Naprej!

Vse moči življenja za naš cilj, za našo zmago.

Naprej!

Maje se stari sistem; padajo drug za drugim težki stebri družabne infamije.

Naprej!

Prvi Maj je tu, pomlad je tu.

Človeštvo bo svobodno in srečno v socializmu...

Duševni delavci.

Kdo da je duševen delavec, to bo lahko vedel vsak. Sicer se ne da potegniti nobena meja in reči, da je kdo samo duševen delavec, oziroma samo manualni delavec.

Socializem hoče ustvariti pravičen družabni red; to se pravi, tak družaben red, kjer bo vsak užival pravico, ki mu gre po naravi. Delati mora vsak. Od dela naj se živi vsak človek, s svojim delom in od svojega dela.

Ne da se tajiti, da danes obstoja neko nezaupanje, da, rekel bi, neko sovraštvo, med manualnim in duševnim delavcem. Zakaj?

Duševni delavec se šteje med »srednje« sloje. Vojna mu je odprla oči. Izprevidel je, da je tudi on tlačan, zatiran, zančevan, odvisen od dobre volje svojega gospodarja. Vojna je duševne delavce sproletarizirala. Dosti jih je, ki so gladi umirali, pa garali in garali za prazen želodec.

Duševen delavec je plačan po činu, po letih — ne po delu. Zato tudi nima veselja za delo. Saj vendar zasluži isto toliko, če mnogo dela ali le malo dela. Vidi drugega manj zmožnega, ki se ima boljše kot on, ki je bolj zmožen in marljiv, pa na svojo žalost obupuje nad pravičnostjo družabnega reda. Tudi duševni delavec je v tem oziru proletarec.

V političnem življenju duševni delavci še vedno cincajo med to in ono meščansko stranko. In vendar ni njihovo razredno stališče prav nič drugačno kot ono manualnega delavca. Kapitalizem je vzel tudi vse duševno delo v zakup. Pisatelj piše, pa proda svoj manuskript kapitalistu, ki za knjigo vleče dobiček.

Cela tehnika, vse razne iznajdbe so pokupljene od kapitalistov.

Znanost je danes gonilna moč in je jedro cellega našega današnjega gospodarskega življenja. Povsod je treba izobraženca, strokovnjaka pri zgradbi in začetku kakega podjetja, kot tudi pri obratovanju podjetja samega. Vse gospodarsko življenje je danes plod duševnega dela — vodovodi, električne centrale, stroji, telefon, hrzjav, železnica, vse to. Ali izdelala je to roka delavčeva. Torej prvo brez drugega ne more biti, kot drugo ne brez prvega.

Duševnih delavcev se danes izfabriceira na tisoče v nižjih in višjih šolah. Zato kapitalistu ni treba nikdar biti v skrbeh, da mu kaj škoduje, če izgubi recimo kakega inženirja iz svoje tovarne, ali kakega uradnika iz svojih pisarn, saj dobi prav lahko drugega. Če kaj zahteva, mu reče, da lahko gre, če mu ni všeč. Taki duševni delavci, ki so to okusili in izprevideli, vedo prav dobro, da njim ni mesta med buržoazijo, da so oni ravno tako proletarci kot navaden cestni delavec.

Obrtnik je ročni, pa tudi duševni delavec. Če svoje delo spretno in hitro izvrši, je od tega odvisen njegov zaslužek. Ali dandanes ga povsod izpodriva industrija — tovarniško delo. Poglejmo samo mline, ali tovarne za pohištvo itd. Njegovo delo umalovreduje — kdo? — kapital? Vsled tega njegova nezadovoljnost. Ne rečemo morda, da je industrija sama pogibelj duševnega delavca, obrtnika itd., saj si mora vendar vsak človek želei

procvit industrije, pa ne morda s tem procvit onih, ki sami požro ves dobiček industrije in vso vrednost poedinčevega dela!

Duševni delavci so se začeli organizirati. Izprevideli so, da jim je to nujna potreba, da pridejo do svojega prava! Naj bi duševni delavci izprevideli, da jim je mesta le med delavci, med nami! Organizirajte se strokovno in politično v naši stranki, kamor spadate, ker edino socializem se bori za pravice vseh tlačanih in izkoriščanih, pa najsibo manualni ali duševni delavec!

Ne mir, ampak boj!

Boj je oče vsega dobrega!

Ljubi svojega bližnjega in če ti kaže — ubij ga!

Dobro se zavedamo, da nam ne zmanjka sovražnikov, saj imajo neki patentirani patrijotje — liberalnega in klerikalnega kalibra — zelo fine nosove in vohajo socialnega demokrata kar oddaleč. Eno najodličnejših mest med njimi zavzema mariborski »Slovenski Gospodar«, glasilo vseh agrarnih veleoderuhov. Dne 17. aprila se je zakadil v železničarje kar v dveh člankih. Dasi nista članka dolga, bi bilo škoda papirja in črnila, da bi članka objavili v celoti — podajmo le samo nekaj izvlečkov: »Kako je to mogoče, ali je zavel v socialno-demokratskih glavah nemškutarski duh ali pa socialno-demokratski v nemškutarskih glavah? Nekaj že mora biti, saj kar gliha tudi skup štrih.«

Nadalje pripoveduje na široko, da so hoteli nemški in socialno-demokratski hujšaki napoditi slovenske železničarje v štrajk, da si je vlada šele pred par dnevi dovolila 100% zvišanje dragnijske doklade. Pa to še ni vse. Čujte: »Hotel so štrajk, da bi spravili Jugoslavijo v zagato. Vedeli so, da bi Lahli in Nemci takoj udarili po naših krajih, kakor hitro bi nastal štrajk.« »Upravičena je zahteva slovenskih železničarjev, naj bodo deležni zvišanja plač samo oni železničarji, ki delajo.« Vse druge seveda čez mejo. Tako piše list, ki zastopa vse tiste lumpe, ki so vedno podraževali živila in vse potrebščine sploh. Kaj naj rečemo o tisti bandi, katera sedaj išče hujšake pri socialnih demokratih, da bi zakrila hujšake v lastnih vrstah? Pač delajo tako, kakor tat, ki vpije: »Prim' te ga, držite ga!« Ali niso tisti oderuhi, ki se zbira okoli »Slovenskega Gospodarja« in nam diktirajo tako neznosne cene za živila i. dr. tisti hujšaki, ki so napodili železničarje v obup in bi jih bili kmalu v štrajk? Ali ni bilo nobenega od tistih nesramnih denunciantov na shodih dne 8. in 15. aprila t. l. v Ljubljani? Ako ne, torej ni naša krivda, da niso slišali, kako so voditelji »Splošne žel. organizacije« svarili pred štrajkom. Sicer pa menimo, da bi tisti krščanski oderuhi morali vsaj »Slovenca« čitati, tam bi že izvedeli natančneje.

Vi in mi!

Vi ste »Zveza jugoslovanskih železničarjev«, mi smo »Splošna železničarska organizacija za Jugoslavijo«. Vi delujete enostransko, mi splošno. Zakaj? Vi vidite v Vam podrejenih usluž-

bencih samo brezpravne figure, mi vidimo v vsakem članu našega društva po buržoaziji vlačene trpina. Vi nas imenujete izdajalce domovine, ker ne verujemo buržoaziji in ne prisegamo na vaše fraze, mi iščemo mednarodnim potom doseči pravice našemu narodu; Vi pa potom obrabljenih, narod hujškajočih fraz.

Vi ste že 3. aprila grozili ministru Vuloviču s stavko, mi smo 8. aprila javno govorili proti stavki. Vi se izogibate odgovoru na vprašanje v »Napreju«, mi zahtevamo od Vas pojasnila radi hujškanja v stavko. Vi ste hoteli v kalnem ribariti, mi smo bili prepričani, da bi nam Vi skočili v hrbet, ako bi s stavko začeli. Naši listi skrbijo za to, da delavca podučimo, kako naj on potem mednarodne organizacije pride do iste veljave, katera mu — kot proizvajalcu — v človeški družbi pristojna. Vaši listi pišejo: »Danes je vsak, ki se oklepa naše državne misli, naš brat, naš prijatelj; kdor pa to misel zanika, kdor postavlja želodec nad narod, ta je naš nasprotnik in proti temu se mora združiti vsaka slovenska roka.« Vi ste priveski gnijeli, proletarjem sovražne stranke, mi smo člani zmagovalne prodirajoče internacionale. Vaše delo je delo hujškanja, delo skaze, naše delo je delo prosvete. Mi gremo pod rdečo zastavo naprej, Vi pod Vašo laži-narodnjaško korakate in vodite ljudstvo v propad.

Kaj je z nama?

»Železničar«, glasilo naših hrvatskih sodrugov, piše: Kako so naši sodrugi v zadnji številki našega čitali, so bile naše zahteve minimalno in z vsemi tozadevnimi dokumenti opremljene. Po temeljitnem preudarku, sporazumljeni s slovenskimi sodrugi so odšli naši delegati v Belgrad, nazaj so pa prinesli veliko obljub in — prazne roke. Te obljube je vlada izpolnila s tem, da je izdala naredbo, potem katere se regularajo plače vsem defenzivnim, kakor tudi drugim železniškim uslužbencem. Regularili pa so tako, da bi dobili železničarji sedaj veliko manj, kakor so dobivali poprej. To pa zato, ker so s to naredbo preklicane vse dosedanje doklade.

Glasom te naredbe so uslužbenci razvrsteni v osem razredov:

1. Neoženjeni ali vdoveli brez otrok; 2. Oženjeni brez otrok ali vdoveli z enim otrokom; 3. oženjeni z 1 otrokom ali vdoveli z 2 otrokoma; 4. oženjeni z 2 otrokoma ali vdoveli s 3 otroki; 5. oženjeni s 3 otroki ali vdoveli s 4 otroki; 6. oženjeni s 4 otroki ali vdoveli s 5 otroki; 7. oženjeni s 5 otroki ali vdoveli s 6 otroki; 8. oženjeni z več kot 5 otroki ali vdoveli z več kot 6 otroki.

Tistih 8 razredov so zopet razdelili v 8 razredov — po plači. Nadalje so še posebni razredi za dninarje in sluga. Predaleč bi šli, ako bi hoteli naredbo natančno preiskovati, stvar nam bo že iz sledečega takoj jasna:

Uradnik, ki ima 12.000 K plače z ženo in enim detetom, dobi mesečni doplatek 349 K; dočim dobi njegov tovariš, ki ima le 3600 K letne plače z istim številom otrok le 277 K mesečni doplatek. Ali če upoštevamo, da ta doplatek ostane le Slo-

LISTEK.

Vožnja v novo državno prestolico v Belgrad.

(Konec.)

Pred nami stoji stara turška trdnjava Kalimegdan s prostornim, dobro ohranjenim vrtom, po katerem se vijejo bele ugajane poti. V svili oblečene dame, z moderno oblečenimi gospodi, se sprehajajo in občudujejo te naravne vodne sile, ki se vane mimo prestolice nove države SHS. Spomini davno minolih časov nam slikajo vso bedo in trpljenje srbskega naroda. V trdnjavi Kalimegdan je na tisoče in tisoče nedolžnih žrtev turškega barbarizma pustilo v nepposljivih mukah svoje življenje. Na kolih nasajeni so umirali po več dni najbolj sinovi tega tako preganjanega naroda. — Pod Kalimegdanom strli razrušeno zidovje raznih tovarn, katere ni razrušil krvoločni Turek v starodavnih časih, razrušila jih je podivjana soldateska v dobi civilizacije — razrušili so ta poslopja ropovi kapitalistične druhali centralnih vlasti. Bližamo se pristanišču. Mogočni parniki, katerih je nebroj, čakajo tam na vporabo. Na pristanišču mrgoli vojaštva v različnih uniformah: Črnici, Kitajci, Japonci, Angleži, Francozi, Amerikanci. Tu se govori

vse svetovne jezike. Pa tudi domačinov ne manjka. Ko se parnik ustavi — vse vre iz njega. Vsak hoče biti prvi. Vojaštvo nadzira izkrcanje. Potniki se morajo izkazati s propustnico. Debeloživote Švabice, obložene z velikimi košarami, v katerih nosijo zelenjavo in perutnino na trg, preklinjajo neusmiljeno guranje — vsakdo hoče biti prvi! Po polurnem guranju sva se prerila s prijateljem P. srečno do mostu, ki je bil le še nekaj korakov oddaljen od obali. Zastavila sva našega vrlega sprevednika z najinimi kovčki v prvi negnjusni gostilni, s prošnjo, da naju počaka, dokler se vrneva. Prva skrb je bila ta, dobiti stanovanje. Po ulicah gorl in dol smo s pomočjo mestnega stražarja iskala stanovanje. Ali to ni šala, 250—300 dinarjev mesečno za sobo, je bil povsod odgovor. Moj prefrigani tovariš P. — je iztaknil stanovanje, za katerega sva se pogodila za belgrajske razmere še precej po zmerni ceni. Sklenivši pogodbo, se napotiva po glavni belgrajski ulici zopet k pristanišču, da rešiva sprevednika, katerega sva bila pri najnem prihodu zapustila v gostilni, da varuje najino prtljago.

Belgrajske ulice so močno obljudene, in če so tudi zelo široke, vendar se drenjajo tudi tam ljudje po širokih trotoarjih, ker po cesti hoditi je zelo opasno. Tam drvi jo križem avtomobili, ki vozijo s tako brzino, da se mu težko izogneš. Tudi tukaj

je najti vse človeške pasmi. Pred nama korakata dva oficirja z zlatimi epavletami na ramenih, oborožena z malima palicama s srebrnim držajem; za njima caplja gruča raztrganih in napol nagih seljakov s strganimi opankami na nogah. Trudno in le počasi se pomikajo naprej. Njihovi obrazi so razorani od trpljenja — na prvi mah se opazi, da so le-ti vsled vojne zgubili vse, kar so nekdaj posedovali. Umazani in razcapani otroci ponujajo po ulicah »novine«, cigarete, užigalice in razne druge potrebščine. V eni minuti ti našteje tak prtljakevec po desetkrat vse njegovo blago, katerega prodaja. V izložbah je dosti blaga — ali cen ne vidiš nikjer napisanih.

Tukaj je zadosti blaga, ali po cenah, ki jih premore le bogataž. Revno ljudstvo si ne more kupiti tega blaga, ker ne zmora toliko denarja. V gostilnah vlada popoln demokratizem. Pri eni mizi sedi razcapan seljak poleg elegantno oblečenega oficirja v prijateljskem razgovoru, tam elegantna dama z mladeničem, ki nima niti srajce na telesu. Kako velika je razlika med našim in srbskim meščanstvom! Pa tudi razlika v revščini med našimi srednjimi stanovi, srbskim seljakom in delavcem.

Pri nas so ljudje še za silo oblečeni, težko najdeš razcapanega človeka na cesti. — Tam pa ne najdeš seljaka, da bi imel celo suknjo. Ubogi narod, kam te je dovedla tvoja buržoazija? V Bel-

vencem in Dalmatincem nedotaknjen; ostalim železničarjem se potem te ministerialne naredbe odzame vse dosedanje doplatke, katere so jim svo-ječasno dale pokrajinske vlade ali resortni mi-nister, je ta regulacija vredna tistih Zvezarjev, ki tako glasno kriče o velikanski pridobitvi. Če upo-števamo to, da so železničarji, na katere se na-naša ta naredba, imeli 300 K mesečno dokladka, ki se jim sedaj odvzame, uvidimo šele kaj pom ni taka regulacija: Uradnik, ki ima 18.000 K letne plače, pridobi mesečno 49 K, dočim zgubi njegov tovariš, ki ima le 3600 K letne plače 23 K meseč-no. Da je tak zvišek nesmisel, mora biti vsako-mur jasno. Doda se malo tistemu, ki ima veliko plačo in istemu, ki ima majhno plačo, se še od te plače odvzame.

Še eden primer: Nameščeneec, ki ima 1600 K plače z ženo in enim detetom, je dobival dosedaj 300 K mesečno doplatka. Po novi naredbi dobi mesečno 184 K; zgubi pa 300 K, to je: — efekti-vne zgube 116 K mesečno; uradnik s plačo 1800 K dobi mesečno 377 K; zgubi pa 300 K — ostane približek 77 K.

Za tak povišek so se navduševali kričači pri Zvezi. Sedaj pa naj še kdo trdi, da ta gospoda ne dela za sebe, v škodo nižjih nameščencev. (Op. uredništva).

Nerazmerje mesečnih doklad dinarjev in slug je pa še večje. In naj s sedaj kdo čudi, da se je oboje tako razburilo. Stari običaj, da se na eni strani nekaj da, na drugi se pa še več odvzame. Namesto poboljšanja — poslabšanje. Tukaj je bilo potreba se zoperstaviti. Slovenski sodrugi so ho-teli takoj stopiti v stavko, odložili so jo pa, ča-kajoč, da bo tudi na Hrvaškem situacija zrela in bodo tudi Hrvati lahko solidarno nastopili. No, med tem se je situacija temeljito spremenila. Minister Vulović, kateri niti slišati ni hotel o kakšnem pri-boljšku in je vedno poudarjal: »Železničarji naj le štrajkajo, zaraditega ne dobijo niti vinarja,« je odšel v Pariz — se zdraviti. Posredovanju bana gosp. Palečka in Narodne vlade v Ljubljani se je posrečilo katastrofo v zadnjem trenutku prepre-čiti. Gosp. Lukinč, kateri je sedaj prevzel mini-strstvo železnice, je takoj poklical k sebi delegate »Splošne železničarske organizacije« v Ljubljani in hrvaškega »Saveza« na pogovor, da bi situacijo v obojestransko zadovoljnost mirnim potom rešil. B. l. bi prav zločin, ako bi se vsled kaprice edine-ga ministra ustavil promet in s tem celo državo pahnilo v nesrečo, ker si je gosp. Vulović domi-sljal, da je tisoče železničarjev samo brezpravno orodje in bodo plesali, kakor bo on žvižgal.

Ali so morda železničarji v teh težkih časih pokazali manj navdušenosti za službo? Ne! Na-sprotno! V času, kadar so se valile horde pre-bite avstro-ogrške armade od Pijave in iz Bal-kana nazaj, so bili železničarji dan in noč na no-gah in so s nadčloveško energijo delali, da bi od-vrnili nesrečo od domovine in rešili so tako mili-jone in milijone narodnega premoženja. Saj so tr-peli vse mogoče šikane prejšnje korumpirane av-stro-ogrške vlade in sedaj po preobratu naj bi ostalo pri starem? Ne! Ne more so nadaljevati v

gradu so krasne palače, v katerih stanujejo bogati meščani, v bližnji okolici pa pasje kolibe v katerih stanuje proletarijat tega krasnega mesta. V teh kolibah, ki so podobne bolj zajčjemu hlevu kakor stanovanju, prebiva dostikrat v eni sami sobici po šest in tudi več oseb.

V te misli zatopljena, sva skoraj pozabila na našega sodruga prevodnika, katerega sva z naji-no prtljago ostavila v gostilni. Poiskala sva s iz-voščka, ki je naju popeljal v najino stanovanje. Za dober četrt ure vožnje 52 K. S prijateljem sva se začudeno pogledala — molče sva segla v žep in plačala zahtevano vsoto — saj vsi pregovori ne bi omehčali trdo srce najinega izvoščka. Tukaj ima krona zelo malo veljave. In menda ravno radi tega so tudi cene vseh človeških potrebščin tako vi-soke.

Prepričan smo, da bode še mnogo časa tra-jalo, preden se popravi to neizmerno škodo, ka-tero je povzročila vojna. Pol milijona dinarjev dnevno rabi vlada samo za srbsko siročad, to so oni otroci, ki so vsled vojne zgubili svoje staršice. Uboge srote tavajo zgubljene po mestu in iščejo dobrosrčne ljudi, — žive priče barbarske vojne, katera je uničila blagostanje celega naroda. In ni se prav nič čuditi temu, če se je v tako žilavem narodu, kakor je srbski narod, prerila kategorična zahteva: Konec vsakemu oboroženemu konfliktu! — Proletarijat vstaja in pripravlja obračun s svojo buržoazijo.

novi državi gospodarstvo stare države, katera je baš za to razpadla, ker so jo neodgovorni, nede-mokratski in antisocialni ljudje vrgli v propad. No, sedaj so zopet težki časi, lok je zopet napet. Gospoda naj se ne igra in vzame situacijo resno, kakor je in stori kar mogoče da se na lepi način reši kar je potrebno in netira osobe v obup. Upa-mo, da se naši delegati, kateri se skupno s sloven-skimi sodrugi peljejo v Belgrad vrtno z nekaj go-tovim v rokah, ker drugače ne vemo, kdo bo pre-vzel odgovornost za posledice.

6 vrst konfisciranih.

Zatoraj se nadejamo boljšega, kakor je bilo do sedaj. Višje ne gre!

Dopisi.

Jesenice. Javen shod podružnice »Spl. žel. or-ganizacije«, ki se je vršil dne 27. sušca v gostilni pri Vergesu na Savi je bil zelo dobro obiskan. Predsedoval je sodrug Mlakar, poročal sodrug Žorga, ki je obširno razložil nevzdgljive razmere delavstva v splošnem, železničarjev pa v čisto po-sebnem, ki so danes bolj zapostavljeni kakor vsi drugi delavci. Kljub vsem težavam in zapostav-ljanjem pa so vedno požrtvovalno storili svoje dolžnosti, kar je bilo tudi opetovano iz najvišjih mest pripoznano. Žalibog, da je ostalo le pri po-hvalah, gmotni položaj tega železničarstva se pa ni zboljšal, pač pa se je v marsikaterem oziru po-slabšal. Posledica tega je bila, da je centralno vod-stvo »Splošne žel. organizacije za Jugoslavijo«, sporazumno s podružnicami, predložilo minist-rstvu v Belgradu spomenico, potom katere naj se pre-urede plače vsega železničarstva, kakor tudi, da se ima vsled tega, ker je železničarstvo že dalje časa tako zapostavljeno, vsemu oboju — delav-cem in nastavlencem — dati v najkrajšem času izdatno podporo. Spomenica je torej predložena na kompetentnem mestu in še mora izpolniti v toliko, da bo moglo železničarstvo živeti človeško živ-ljenje. Da se to doseže, je dolžnost vsakega želez-ničarja, da je član »Splošne žel. organizacije za Jugoslavijo«, katera je edina, ki resno zastopa in-terese železničarjev. Treba je, da se otrésemo žol-tih organizacij, katerih voditelji vedno sociali-stičnim voditeljem predbacivajo izdajstvo, na-sprotno pa oni sami pripadajo stranki, ki vedno in povsod zagovarja kapitalistični režim. Če pogle-damo te organizacije natančneje, vidimo da je ve-čina vodilnih mest zasedena po višjih uradnikih, ki so še danes v splošnem proketo malo brigali za zboljšanje delavskih razmerč lamen teh, od bur-žoazije skovanih organizacij je jasen, razdvajati železničarstvo in ga slepiti, da bi nevidelo, kako se kapitalizem proti delavstvu mednarodno orga-nizira. Predbaciva se od teh socialističnim vo-diteljem terorizem, nasprotno izvajajo sami naj-hujši terorizem tam, ki se jim nudi prilika. V tem smislu se tudi izražajo razni njihovi vodit-elji, ko pravijo, da more socializem izginiti, ter v ta namen preganjajo železničarje, kateri niso v njih sloviti »Zvezi«.

Če toraj hoče železničarstvo, da si res zboljša razmere, mora gledati, da si ojači svojo stanovsko organizacijo, da nastopa povsod solidarno, da se izobražuje in čita delavsko časopisje, ne pa da podpira buržoazijske liste, katere nezastopajo in nemorejo zastopati delavstvo. Ker zastopati pose-dujoče in neposedujoče v enem časopisu ni mo-goče. Končno je sodr. Mlakar opozarjal, da naj se železničarji zavedajo in delujejo za razvoj naše or-ganizacije, ker s tem delujejo za svoj in vsega že-lezničarstva dobrobit in zaključil ob pol 10. dobro uspeli shod.

N —

Posnemanja vredno. Krajevna skupina Spl. žel. org. Zidan most je sprejela kot darilo od g. T. za dobrodelne namene 500 kron, katere je sporazumno z odborom na sledeče vsote razdelila. Del. izobr. dr. »Svoboda« podružnica Zidan most za njen pro-cvit 300 kron. Želez. Glasb. društvo Zidan most za nabavo pihal 100 kron in upravi »Železničarja« za »Železničarski dom« v Ljubljani 100 kron, za ka-tere se v imenu skupnih odborov obeh društev g. darovalcu najpriskrneje in najskrenejše zahvalju-jemo s priporočilom še daljše nam naklonjenosti. — Pečnik I., preds. gl. dr.; Jelli I., podpredsednik »Svobode«; Pohar B., predsed. kr. skr.

Ljubljana: V pondeljek, dne 21. aprila so je na tukajšnjem kolodvoru od nas poslovil gospod nad-komisar Ivan Miler, kateri odhaja v Celje, da pre-vzame službo sekcijskega načelnika. Obžalujemo odhod gosp. nadkomisarja, ki je tukaj 10 let služ-

boval v slogi s osebjem vseh kategorij. Oseboju njegovega novega delokroga čestitamo. Čast komu čast gre!

Njegovi dosedajni organizirani uslužbenci.

Shodi.

Organiziranje železničarji za svoje pravice.

Intervencija pri vladl. — Nabavni znesek. — Prehrana. — Službena pragmatika. — Za politično svobodo. — Proti izdajalcem in obrekovalcem.

Sinoči se je vršil v velikih dvorani hotela »Union« impozanten shod železničarjev, ki se je razvil v mogočno manifestacijo delavstva za svoje pravice, za pravice železničarjev, za soli-darnost mednarodnega proletarijata; shod je bil obenem zgovoren opomin vsem hlapcem in pod-repnikom kapitalizma, ki skušajo sedaj z vsemi najnesramnejšimi sredstvi, s podlim denuncira-njem in obrekovanjem rušiti slogo delavstva, oškodovati železničarsko gibanje, ki tako zgo-vorno priča o zrelosti naših sodrugov.

Stavkolomci, denuncijanti in obrekovalci, vsa pasja zalega kapitalističnih hlapcev in podrepni-kov, je dobila zaslužen odgovor. Naj ga uvažuje, dokler je še čas. Delavstvo je pripravljeno na vse. Provokacij ni trpelo nikoli in ne bo trpelo.

Shod je otvoril sodr. P e r d a n, ki je podal ta-kaj besedo sodr. K o p a č u. Le-ta omenja na kratko vzroke, ki so prisilili železničarje, da sto-pijo v boj, ter poroča nato o uspehu zadnje inter-vencije pri vladi. Za slovensko železničarje sta bila delegirana v Belgrad sodruga M a k u c in J u c h a r d, za hrvaške železničarje pa šest dru-gih sodrugov; njim sta se pridružila narodna predstavnik sodruga K o p a č in B u k š e g, ki sta predstavila deputacijo železniškemu ministru. De-putacija je razložila ministru obširno in energično težnje in potrebe železniškega oboja.

Železniški minister je nato izjavil, da bo pri-poročal vladi, da naj privoli železničarjem zahte-va nabavni znesek. Glede prehrane se je ukre-nilo, da ima vlada nabaviti živež za železničarje po nakupnih cenah; vojni stroški bi odpadli: ži-vež bi razdelili med seboj železničarji sami v lastni režiji. Družine železniških in poštinih usluž-bencev se bo preskrbelo s potrebnimi oblačilnimi predmeti ter v to svrhu zamenjalo v Italiji les za oblačilno blago.

15. maja ima sklepati parlament o novem pro-računu. Ob tej priliki bo minister predložil v odo-britev službeno pragmatiko za železničarje in poštne uslužbence, ki bo sestavljena po ogrskem vzorcu. Ogrska službena pragmatika ni povsem slaba; omejuje pa po gotovi strani politično svo-bodo uslužbencev. Oseboje stoji na stališču, da se mora, preden se pragmatika sprejme, sklicati po-sebno anketo vseh prizadetih.

Nadalje je minister izjavil, da je za to, da se izplača železničarjem prejemke, ki jih imajo sedaj v kronah v dinarski veljavi po držav-nem kurzu.

4. maja se vrši v Brodu kongres železniških in poštinih uslužbencev, na katerem se bo govo-rilo in sklepalo o ustanovitvi lastnih aprovizacijskih mest ter o ustanovitvi skupne organizacije železničarjev in poštarjev. S tem bo postavljen temelj skupni mogočni organizaciji državnih usluž-bencev.

Nato je sodrug K o p a č poročal o klavni vlogi, ki so jo ob priliki ministrskega prihoda v Ljub-ljano igrali takozvani zastopniki »Zveze«. Lazili so krog njega in se mu tako ponižno eksibirali, da so se mu morali pristuditi. Iskali so priliko za denunciacijo. Njihovo postopanje bomo še pri-merno ilustrirali. Delavstvo jih bo do dobrega spoznalo.

Poslednje besede sodr. K o p a č a so izzvenele v krepak protest proti infamnemu podtikanju Zve-zarske zalege, ki je očitala na svojih shodih in po svojih listih, da so zaupniki železničarjev prodali Italijanom in Nemcem. Delavstvo ve sedaj, kje je pravzaprav iskati prodane narodne hlapce.

Govorili so nato še sodrugi M a k u c, ki je po-ročal o svojih utisih o intervenciji pri železniš-kemu ministru, Ž o r g a, ki je s toplimi besedami pojasnjeval poslanstvo delavskih organizacij in socializma na svetu, ter P e t e j a n, ki je prinesel shodu pozdrav vseh delavskih organizacij, zago-tovil polno podporo socialističnega kluba v parla-mentu ter ob burnem, navdušenem pritrjevanju navzočih vabil delavce, da zgovorno manifesti-

rajo za delavski praznik 1. maj. Shod je zaključil sodrug Perdan. Sprejeta je bila soglasno sledeča resolucija:

Dne 28. aprila t. l. v veliki dvorani hotela »Union« zbrani železničarji sprejmejo poročilo svojih delegatov o pogajanjih z železniškim ministrom v Belgradu in Ljubljani na znanje. Shod se strinja s tem, da pride meseca maja v državni proračun znesek, s katerim naj se začasno uredijo prejemki železničarskega osoblja.

Shod je mnenja, da je stalna ureditev službene in plačilnega razmerja železničarjev mogoča le tedaj, ko bo rešeno valutno vprašanje.

Zaraditega naproša shod, državnega poslanca sodruga Kopača, da stavi v državnem predstavništvu primerne predloge v dosego stavljenih zahtev in, da stoji na straži, da se nobena pragmatika ne sprejme, ne da bi sodelovali zaupniki osoblja. Plače naj se regulirajo tako, da se zplačajo vsem nameščencem in delavcem za naprej vsi prejemki v dinarski veljavi po državnem kurzu, to je, za vsako krono 2.50. To naj bo začasna rešitev stavljenih zahtev. Železniško ministristvo naj skliče enketo železniških zaupnikov, ki naj reši pragmatično vprašanje.

Shod ogorčeno zavrača demagoško postopanje zveznih voditeljev, ki so neprestano hujskali na stavko in so še 25. marca in 3. aprila t. l. dali ministristvu brzogovorni termin, v katerem izjavljajo, da stopijo v stavko, če se do tedaj ne reši njihov zahteve; danes pa denuncirajo poštene sodruga radi hujskanja na stavko, katero so hoteli sami uprizoriti.

Zbrani železničarji izrekajo odboru Splošno železničarsko organizacijo za Jugoslavijo posebno pa sodrugu Kopaču za previdno in pošteno zastopstvo vitalnih interesov železničarskega osoblja, najiskronejšo zahvalo in prisegajo, da hočejo izvršiti še tesnejšo združitev vseh železničarjev v eno samo stanovsko organizacijo, to je v Splošno železničarsko organizacijo za Jugoslavijo, dočim odrekajo pravico zastopstva železničarskih interesov »Zvezia«, ki hlapčuje najbolj zanižani stranki, katera jemlje v zaščito najhujše verižnike in vojne oderuše, na škodo siromašnih slojev.

Shod naprosi klub socialno demokratičnih poslancev v Belgradu, da zastopa kot dosedaj železničarske interese, zato pa obljubljuje, da bodo železničarji vse storili, da postane sleherni železničar socialni demokrat.

Naš gibanje.

Stavka cestnih železničarjev v Ljubljani končana.

Marsikdo se vpraša, zakaj je nastala stavka cestnih železničarjev, ker ne ve, da so bili cestni železničarji najslabše plačani razen železničarjev ves čas vojne do sedaj. Oglejmo si dnevne plače z draginjsko doklado vred: izprednik ima 4 K, vozniki 5 K, pomožni delavci 6 K, kvalificirani delavci 8 K, prožni delavci 10 K, pregledniki od 7 K do 12 K. Cestni železničarji so predložili svojo spomenico upravi dne 28. januarja t. l. ter zahtevali najkasneje rešitev cele spomenice do 31. marca. Uslužbenci so zahtevali povišanje plače od 50% do 200%, tako da bi se plače približno zenačile. Vodstvo cestne železnice na Dunaju je nepovoljno odgovorilo; ugodilo je le deloma nekaterim zvišanje plače, kakor tudi ni hotelo priznati zaupnike; zaraditega je nastalo ogorčenje med uslužbenci, ki so 21. marca zopet oddali vodstvu spomenico, da naj uprava ugoditi zahtevam uslužbencev, ker so uparjene in nepretirane. Uslužbenci so čakali po roku še 15 dni, vodstvo ni dalo nobenega odgovora, torej so se uslužbenci odločili za skrajno sredstvo, da opozore vodstvo, stopili v stavko dne 15. t. m. ob 1. uri popoldne.

Obrtni nadzornik je takoj začel posredovati med upravo cestne železnice in stavkajočimi. Dospel je takoj ravnatelj cestne železnice gospod Poschenrider z Dunaja, ter začel pogajanja s stavkajočimi, ki so se vršila pri obrtnem nadzorništvu deželne vlade v navzočnosti zastopnika narodne vlade gospoda obrtnega nadzornika inženirja Štebija, ravnatelja cestne železnice gosp. Poschenriderja med zaupniki cestne železnice ter ob navzočnosti zastopnika splošno železničarske organizacije za Jugoslavijo.

Uspeh je bil naslednji: uprava je priznala vse v spomenici navedene točke. Povišanje plače poduradnikom od 600 K do 800 K mesečno, enkratno odškodnino za od leta 1915. neprejete službene obleke v znesku 650 K se ima takoj izplačati. Vsem ostalim uslužbencem in delavcem je vodstvo povišalo plačo z draginjsko doklado vred od 12 K do

18 K dnevno. Službena obleka se ima najkasneje do 15. maja med vse uslužbence in delavce razdeliti. Redno napredovanje se takoj, ko nastopijo redne razmere, za vse uslužbence uvede po predpisih. Dopust za uradnike in poduradnike velja v zmislu trgovskega zakona, drugim uslužbencem in delavcem se dovoli letno plačan dopust (z draginjskimi dokladami), in sicer do 5 let 5 dni, od 5 do 10 let 8 dni, od 10 do 15 let 11 dni, od 15 let naprej 14 dni. Dopusti se dovoljujejo v celoti naenkrat. Uprava bo skrbela, da po lastni ceni vsem uslužbencem in delavcem preskrbi 2500 kg premoga letno. Takoj ko nastopijo redne razmere bo uprava določila stanarinsko doklado. Obenem bo tudi skrbela, da se od 25. februarja nazaj, plača uslužbencem draginjska doklada v vseh dosedaj še neplačanih prostih dni. Vozni turnusi se uredijo do 22. aprila t. l.

Za vse uslužbence je urediti osemurni delovnik v zmislu naredbe Narodne vlade v Ljubljani št. 248 od 30. decembra 1918. Predpripravljeni čas je všteti v službeni čas. Vozni turnus se tako uredi, da so vsakemu uslužbencu zagotovljeni trije prosti dnevi mesečno, ti prosti dnevi so v turnusu določeni tako, da vsak uslužbenec ve, kdaj je njegov prosti dan. Vozni turnus je tako urediti, da se osemurni delovnik samo enkrat dnevno pretrga. Za uporabo svoje obleke v službi se ima vsakemu uslužbencu in delavcu, izvzemši poduradnikov, do 1. maja izplačati vsota 50 K.

Zaradi stavke se ne sme nobenega uslužbenca preganjati ali pa kaznovati, še manj pa odpustiti.

Od delavstva izvoljene zaupnike uprava priznava.

Na dan 1. majnika se ves obrat cestne železnice ustavi od 6. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

Vestnik uprave.

Glede odpreme »Železničarja« naznanjamo, da še sedaj nimamo natančnih naslovov od vseh članov. Zato se tudi dogaja, da nekateri člani ne dobivajo redno lista. Kdor ne prejema lista, naj ga reklamira bodisi naravnost pri upravi, bodisi pri zaupnikih, in to z navedbo natančnega naslova. Reklamacije so poštnine proste. Napisati pa se mora zunaj na ovitku: Reklamacija časopisa.

Odprema bo sedaj popolnoma na novo urejena in bo prihodnja številka odpremljena že na novi podlagi.

Primerilo se je tudi, da je ena skupina za delegacijo v Ljubljano centrali odtrgala dotični znesek. Opozorjamo funkcionarje na to, da se centrali ne sme odtrgati od obračunov kakršnihkoli zneskov, ne da bi se prej dogovorilo s centralo. Za takšne zadeve pa imajo skupine itak že določen znesek, ki jim ostane od vsake članarine. Vsem, kar še nismo preklicali, pa veljajo začasno še določbe »instrukcije za funkcionarje«, ki jo je svoječasnno izdala dunajska centrala. Prosimo torej, da se po tem ravna. O priliki izdamo nova »poslovna navodila« za funkcionarje.

Na obračunskih listkih (»Krajevna skupina...«) naj se natančno izpolni zlasti rubrike »glede članskega gibanja, ker so nam podatki o številu članov posameznih skupin nujno potrebni.

Nadalje nam nekatere skupine še vedno niso plačale štampilj; naj to nemudoma store. Štampilja skupine stane 5 K 80 vin., štampilja s številko 2 K, štampilja kontrole pa 5 K 40 vin.

Skupine, ki so pozneje prejele štampilje, so obenem prejele tudi dotični račun, iz katerega so razvidne nove cene.

Obračune in spise v upravnih zadevah naj se pošilja upravi »Železničarja« v Ljubljani, Cesarja Jožefa trg št. 10, dopise glede shodov, pravovarstvenih zadev itd. centralnemu tajništvu Splošne železničarske organizacije istotam.

»Železničarski dom«. Po sklepu ustanovnega delegacijskega zbora naše organizacije naj se povod in ob vsaki priliki nabira za »Železničarski dom«. In to vsled neznosne stanovanjske mizerije.

Železničarji naj zbirajo doneske ne le med seboj, temveč tudi med tistimi, ki so v stiku z železničarji in ki od njih žive.

Uprava Spl. žel. org.

ZA ŽELEZNIČARSKI DOM

so prispevali: Štrajner 1 K, Zidan most, darilo g. T. 100 K (izkazano tudi na drugem mestu), južni železničarji v Somboru pri eni mizi veselja, da niso dobili batine (dvajset i pet), so darovali za »Žel. dom«: Otolanji Vincenc 10 K, Virant Josip 7 K,

Mavc Fran, Čatar Fran, Pohar Anton, M. K. K. Ljudevit, Blumauer Ivan, Osterman Jakob, Kuhar Ignacij, Pušnik Martin po 2 kroni, Boncelj Josip, Zupan Andrej, Sivic Mihael po 1 K (skupaj 36 K); Kepec, Šiška 4 K, Hrvatski delegatje na shodu 8. marca 30 K, skupaj 141 K. Prej izkazanih 13.114 K 43 vin.; vsega skupaj 13.285 K 43 vin.

LISTNICA UREDNIŠTVA, NAZNANILO.

Vsem cenjenim naročnikom »Železničarja« uljudno naznanjamo, da izide list od sedaj 1. in 15. vsakega meseca. Uredništvo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Kopač.
Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Št. 44/12/II.

Razglas.

Za varnostno službo pri parnih kotlih se imenujejo začasno, t. j. do končnoveljavne ureditve te službe po strojnih inženirjih, sledeči državni nastavljenici:

1. Za vse zasedeno ozemlje na Koroškem in Stajerskem, izvzemši politični okraj Brežice, stavbni svetnik inž. Ivan Marek v Celju, kot preizkuševalni in izpraševalni kom/sar;

2. Za politična okraja Krško in Brežice stavbni nadkomisar inž. Ant. Hupka v Krškem, kot preizkuševalni in izpraševalni komisar;

3. Za politična okraja Novo mesto in Črnomelj stavbni nadkomisar inž. Aurel. Kobal v Novem mestu kot preizkuševalni in izpraševalni komisar;

4. Za politične okraja Radovljica, Kranj in Kočevje, stavbni komisar J. Vanek v Ljubljani, ter 5. za politične okraje: Ljubljana mesto in okolica, Litija in Kamnik, stavbni komisar inž. R. Ballon v Ljubljani,

oba kot preizkuševalna komisarja.

Kot izpraševalni komisar za okraje navedene pod 4. in 5. posluje stavbni nadsvetnik inž. Leo Bloudek v Ljubljani.

Izpraševanje kandidatov za strojnike pri parnih strojih se poveri ravnateljstvu višje obrtne šole v Ljubljani po lastnem osoblju.

Postavne obvezne prijave kotlov oziroma prošnje za preizkušnjo ali revizijo parnih kotlov kakor tudi prošnje za izpite za službo pri parnih kotlih in parnih strojih naj se vpošiljajo neposredno pristojnim komisarjem oziroma imenovanemu ravnateljstvu.

Izpiti za kotle in parne stroje se vrše v bivališču poklicanih organov.

Pristojbine za pregledovanje parnih kotlov se določijo sledeče:

Kurilna ploskev m ²	Pristojbina za preizkušnjo revizijo
manjša kot 2.5	15.— K 3.— K
v izmeri 2.5 do všt.	10.0 30.— K 6.— K
v izmeri 10.0 do všt.	50.0 50.— K 10.— K
čez	50.0 60.— K 15.— K

Način vplačevanja pri državnih blagajnah ostane isti kakor do sedaj.

Pristojbine za izpite znašajo:

za kurjače 15 K;

za strojnike 25 K, do sedaj 10 K, ter jih vplača kandidat še pred izpitom v roke komisarja.

V Ljubljani, dne 16. aprila 1919.

Poverjenik za javna dela:

A. Kristan l. r.

Učiteljska tiskarna

Ljubljana

registrovana zadruga z omejeno zavezo,
Frančiškanska, ulica št. 6.

Tiskovine za šole, županištva in urade. Najmodernejše plakate in vabila za... shode in veselice. ...

Letne zaključke.

Najmodernejša uredba za tiskanje listov, knjig, brošur, itd. ...

Stereotipija. Litografija.